

ФИЛОЛОГИЯ ЖӘНЕ ӘЛЕМ ТІЛДЕРІ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ФИЛОЛОГИИ И МИРОВЫХ ЯЗЫКОВ



Қазақстан 2050



VI ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір 2019 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 8 сәуір 2019 жыл

VI МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2019 года

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции

студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 8 апреля 2019 года

VI INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, 2-12 April 2019

MATERIALS

International Scientific Conference of

Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 8, 2019

Филология және әлем тілдері факультеті
Факультет филологии и мировых языков
Faculty of Philology and World Languages

VI ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ФАРАБИ ОҚУЛАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір, 2019 жыл

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 2-12 сәуір, 2019 жыл

VI МЕЖДУНАРОДНЫЕ ФАРАБИЕВСКИЕ ЧТЕНИЯ

Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2019 года

МАТЕРИАЛЫ

Международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 2-12 апреля 2019 года

VI INTERNATIONAL FARABI READINGS

Almaty, Kazakhstan, April 2-12, 2019

MATERIALS

International Scientific Conference of
Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 2-12, 2019

Алматы

«Қазақ университеті»

2019

Franzon examines the options in song translation and the concept of 'singability' from a functional perspective and outlines strategic choices made by lyricists in translating songs. Moving from the assumption that a song has three properties (music, lyrics and prospective performance) and music has three components (melody, harmony and musical sense), he suggests that a song translator may have five options: (1) leaving the song untranslated, (2) translating the lyrics without taking the music into consideration, (3) writing new lyrics to the original music, (4) adapting the music to the translation, and (5) adapting the translation to the music (Franzon, 2005, p. 373). Some authors address the discussions of whether songs ought to be translated. Two points of view are represented. One stresses the defective nature of translated lyrics arguing that singing in translation is "a weak substitute of the source text which offers the actual words set by the composer, along with their phonic features such as rhymes, vowel-sounds, and their integral meaning" (Low, 2008, p. 2). The supporters of music-linked translation emphasize the importance of singing in the language of the audience to foster understanding. For instance, Low quotes the British opera producer David Poutney who uses a convincing and colorful metaphor to support this point of view: "the sense arrives like a glowing hot coal, straight from the mouth of the singer, and strikes instantly at the head and heart of the listener" (ibid).

While most studies on translation of popular songs focus on monolingual material, Davis and Bentahila explore the role of translation in the creation of song lyrics which feature more than one language (Davis & Bentahila, 2008). They outline a number of ways in which translation can be used to produce bilingual and/or multilingual songs: translation as reiteration, translation as replacement, and translation as transformation (adaptation, imitation, and/or rewriting). They also argue that in bilingual lyrics translation and code switching often serve to produce similar effects, such as the affirmations of identity, stylistics connotations, a means of opening up the lyrics to outsiders, etc. The contribution of the present paper to the field lies in its focus on the effective word-and-music alignment, specifically on the expressive functions of juxtaposing the original lyrics and translated pieces in a song. We will explore how words and music complement each other via the so-called 'linguistic transposition'. This concept was introduced by Alice Chik who studied the creation of Cantonese versions of English songs (Chik, 2010, p. 516). The term 'linguistic transposition' is used by analogy with the transposition of melodies from one key to another and refers to the creation of a local version of an original song which combines pieces in both languages. We argue that integrating the original text into the localized (translated) version of the song and/or inserting the translated fragment into the original lyrics may reinforce the expressive potential of the song and create additional meanings. We also dwell on the perception of translated and original texts by the audience and music professionals and examine what indexical (symbolic) meanings can be achieved by language confrontation.

ҚАЗАҚ/АҒЫЛШЫН АНИМАЦИЯЛАРЫНЫҢ ЭКСТРАЛИНГВИСТИКАЛЫҚ КӨРІНІСІ

Махмут Д.

Ғылыми жетекшісі: Бектемірова С.Б.

ал-Фараби атындағы ҚазҰУ

Эмоция – айналадағы заттар мен құбылыстарға жағымды жағымсыз қатынастың сәулеленуі. Сыртқы дүниенің әсері адамның миында тек қана сәулеленіп қоймай, оған толғанып тебіреніп, өзінің қатысын білдіреді. Бұдан адамға жағымды/жағымсыз сезімдер туып отырады. Эмоция адамның сыртқы келбеті, бет әжімі қимылдары, дауысы арқылы айқын көрінеді. Эмоция көңіл-күй, сезімді білдірсе, ал экспрессия осы көңіл-күй сезімді күшейту болып табылады. Эмоция адамға да, жануарға да тән. Көңіл-күй бірліктері мультфильмдерде аса маңызды орынға ие. 1967 жылы жарыққа шыққан ең алғашқы қазақтың түрлі-түсті графикалық, бір бөлімді «Қарлығаштың құйрығы неге айыр» мультфильмінің өзінде көңіл-күйді білдіретін эмоционалды-экспрессивті сөздер көптеп кездеседі.

Мультфильмнің басты ерекшелігі – ұлттық фольклордың негізімен үндесіп, халық музыкасымен қабысып жатуында. Қазақ мультипликациясының тарихы осы қарлығаш туралы аңыздан басталады. Эмоциялық мағына білдіруге бейім сөз таптарының бірі – сын есім және етістік. Мәселен мультфильм желісінде: «Айдаһар алды есіне, құдыретті күшті кездерін, маңайын жайпап езгенін, жалмаған, жұтқан шақтарын, жаңышқан, қысқан уақтарын» контекстіндегі сөз таптары бір лексика семантикалық топтың құрамына кіреді және айдаһардың жалмауыз, адамдардың малын, жан-жануарларды, барлық тіріні жұтатын, үрей тудыратынын күш иесі екендігін дәл көрсетеді.

«Айдаһар еттен арылды, тынысы әбден тарылды» мысалында айдаһардың жағдайы тым мүшкіл екенін көрсету үшін қолданылған етістіктерде бір сарынды мағыналық элементтер бар. Осы сияқты көңіл-күй бірліктері ең алғашқы қазақ мультфильмінен бастау алып, сол кезден бері уақыт өте келе өзгеріп, көптеген мультфильмдер жарық көрді. Мәселен, фольклорлық аңызға негізделген «Ақсақ Құлан», «Қожанасыр туралы ертегілер», «Құйыршық», «Қырық өтірік», «Тазша бала», т.б және қазіргі заманға сай түсірілген «Қошқар мен теке», «Қазақ елі», «Мақтаншак қыз», «Қанатты барыс», т.б мультфильмдер. Ең алғашқы ағылшын мультфильмі 164 бөлімді, түрлі-түсті, түсірілімі 1940 жылдан бастап 1967 жыл аралығында жалғасқан «Том және Джерри» мультфильмін атап көрсетуге болады. Мультфильмдемысық Том және тышқан Джерри таусылмайтын бақталастықтары барысында бір-біріне түрлі айдалар қолданады, мультфильмдегі кейіпкерлердің қуанышты не қайғылы көңіл-күйін, өкініш пен ызаны дәл көрсететін *suckers for damies* «өте қатты ұнатып қалу», *amazing* «керемет, ғажап», *take it easy* «жүрекке жақын қабылдама», *get in a trouble* «жағымсыз жағдайға ұшырау», «Hey!». «Oh, no – о, жоқ», «my darling! – менің сүйіктім», т.б сөз тіркестері, одағайлары қолданылады. Бұл сөздер арқылы көрермен мультфильмді тез қабылдайды және белгілі бір әсер алады. Кез келген мультфильм сол елдің ұлттық ерекшелігін көрсетеді, елдің рухани байлығының бет-бейнесі және мәдениеттің көрінісі саналады. Мультипликация өнерінің адам баласын тәрбиелеудегі құдіреті зор. Ол ана сүтімен санаға сіңетін зор күшке ие. Ұлттық мультфильмде ұлттық тәлім-тәрбие мол, ұлағатты ұлы өнерінің, әдебиетінің, мәдениетінің кіршіксіз айнасы екендігі де сөзсіз. Тек ағылшын мен қазақ ұлтының мультфильмдері ғана емес, 20-ғасырдағы алғашқы мультфильмдер мен қазіргі заман мультфильмдерінде де бірталай ерекшеліктер, салт-дәстүр және мәдениет бейнеленеді. Дәл осы себептен қабылдаушыда мультфильмдер көру барысында мәдени қақтығыстар, түсініспеушіліктер де туады. Зерттеу арқылы қазақ және ағылшын мультфильмдері арасындағы ерекшеліктерді салыстырып, және уақыт аралығындағы мультфильмдер арасындағы өзгерістерді анықтай аламыз.

FRENCH BORROWINGS IN THE MODERN RUSSIAN LANGUAGE: WORD-FORMATION ASPECT

Kalikova A.

Supervisor: Kamzina A.A.

Al-Farabi Kazakh National University

Linguistic borrowing-one of the "eternal" and always relevant topics in linguistics, as language contacts and the associated process of borrowing occur constantly, and even political isolation can only slow down, but not stop the process of replenishment of the lexical Fund of the language elements of the lexical Fund of another language. Borrowing is a complex and multifaceted phenomenon. Speaking of borrowing, we should keep in mind:

- 1) causes of this phenomenon;
- 2) sources of borrowing, including intermediary languages;
- 3) the time of borrowing;
- 4) methods of borrowing (transcription, transliteration, transplantation);
- 5) the theme of borrowing from a language;

VI СЕКЦИЯ
ШЕТЕЛ ФИЛОЛОГИЯСЫ МЕН АУДАРМА ІСІ
ИНОСТРАННАЯ ФИЛОЛОГИЯ И ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЯ
FOREIGN PHILOLOGY AND TRANSLATION STUDIES

МЕДЕТБЕК С.	«Фитонимдерден қалыптасқан кісі есімдерінің қазақ ағылшын тілдердегі сипаты»	206
ТУРДАЛИЕВ У.	Лексико-синтаксические особенности перевода научно-технической литературы	207
ГУСЕЙНОВА С.	Фразеологизмы с компонентом-зоонимом собака	208
ІBRAGIMOVA N.	Features of the translation of English metaphors into Russian (on the material of text of songs)	209
МАХМУТ Д.	Қазақ/ағылшын анимацияларының экстралингвистикалық көрінісі	210
КАЛИКОВА А.	French borrowings in the modern Russian language: word-formation aspect	211
КАЛИYEVA А.	Features of English-speaking writers humor	212
ҚАЙЫРТАЕВА Б.	Алматы қаласындағы менсонимдердің зерттелуі	214
ТЕКТЕНОВА D.	Characteristics of political discourse	215
GULAMOV B.	The historical development of English idioms with the appearance of original Meanings	216
KNYAZEVA V.	Stylistic analysis of "The little prince" by Antoine de saint-Exupery as a philosophical tale	217
ALYMBAY A.	Characteristics of political discourse	218
AKISHEV B.	The historical development of English idioms with the appearance of original Meanings	219
МАМЕДОВА М.А.	Английский язык и современная молодежь	220
МАІКЕНОВА А.	Latin words in modern French language	221
АЛИМГАЗИНА А.	Кинофильмді дубляж арқылы аудару ерекшеліктері	222
БОЛАТОВ А.	Неологизмдерді аудару ерекшеліктері	223
ТЕМИРХАНОВА А.	Ағылшын тіліндегі ресми іс-құжаттардың аудармасына қойылатын талаптар	224
БАЛАБЕКОВА Б.	Ғылыми -техникалық мәтіндерге сипаттама	224
ҚЫДЫРБАЕВА Н.	Мультипликациялық фильмдерді субтитр арқылы аудару ерекшеліктері	225
ШАКЕН К.	Психолингвистические проблемы перевода	226
АББАСОВА А.	Газет тақырып аттарын аударудағы стилистикалық ерекшеліктер	227
ТЛЕГЕНОВА М.Ш.	Перевод как источник духовного взаимообмена	228
ШОКАНОВА А.		
КУМПЕКЕЕВА А.		
АЙГЕРИМ А., ТУРЫСЖАНОВА С., УКИЕВА Н.	СМС- сообщения как форма эпистолярного жанра	228
АКБАҒАР N.	Critical age as a limited developmental period during which it is possible to acquire a language, be it the first language or the second language, to normal, native-like levels	229
НҰРҒАЛИ А.	Қазақ және ағылшын тілдеріндегі оронимдер	230
ИМАНҚАЛИ А.	«Ата/grandfather ұғымдарының ұлттық-мәдени ерекшеліктері»	231
СЫРЛЫБАЙ Б.	Шипажай атауларының латын қарпінде жазылуы	232
РӘПІЛБЕК А. М. УӘЛИХАН А.	Ағылшын тіліндегі артикльдер	233